Keski-Pohjalainen

N:o 84 **Kokkolassa, Torstaina Heinäkuun 25 p:nä.** **1907**

Ilmestyy: joka tiistai, torstai ja lauvantai klo 10 a. p. — *Tilaushinnat:* 1/1 v. 4 mk., 1/2 v. 2:20, 1/4 v. 1:15 ja kuukaudelta 40 p. Ameriikassa 2 doll. v. Yksityisnumerot 10 p. Toimisto, konttori ja kirjapaino sijaitsevat Vallinin talossa Ison- ja Pormestarinkadun kulmassa. Avoinna 9—7. Puhelin 137.

Toimittaja: **W. F. Ilmoni.** Tavataan toimistossa 1—3.

Ilmoitushinnat: tekstin edellä 7 p. ja jäljessä 5 p. palstamillimetriltä. Kuolinilmoitukset vähintäin 3 mk., kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 1 mk. Pienin ilmoitus 50 p. Enempi ilmoittaessa runsas alennus. Vieraskieliset ilmoitukset suomennetaan ilman eri maksua.

Varatuomari A. SEPPÄSEN lakiasiain-, metsä- ja talojen osto- ja myyntivälitys-toimisto Oulussa toimittaa kaikkia **lakiasioita**, rahain perimisiä ja maksoja, välittää kaupunki- ja **maatilojen** sekä **metsien myyntiä ja ostoa**, toimittaa metsien leimauksia, lukemisia ja arvostelemisia y. m. niin hyvin lainopilliseita kuin ammattikannalta. Matkustetaan maaseudulle.

Waasan Osake-Pankki

Omat rahastot 6,900,000 mk.

Korkein talletuskorko 5 %

myöntää lainoja, kassakrediitivejä ja rembourssikrediitejä, vastaanottaa rahoja talletus-, karttuvalle ja juoksevalle tilille, diskonteeraa vekselejä, ostaa ja myy ulkomaista rahaa ja ulkomaisia vekselejä sekä myy posti vekselejä.

Pankki on auki joka arkipäivä klo 10—2.

Suomen Yhdys-Pankki

Perustettu v. 1862.

Omat varat 21 miljoonaa markkaa.

Haarakonttorit: Pori, Porvoo, Raahe, Tammisaari, Forssa, Hamina, Hanko, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Kotka, Kuopio, Lahti, Loviisa, Mikkeli, Oulu, Pietarsaari, Sortavala, Tampere, Tornio, Turku, Vaasa, Viipuri.

Vastaanottaa *Kokkolan* haarakonttorissa rahoja

talletustilille, muuttuvalla korolla orkein korko 5 %
juoksevalle tilille „ „ 3 %
karttuvalle „ „ „ 5 %

jolloin puolivuosittain korko lisätään pääomaan.

Vekseleitä diskonteerataan. Ulkomaista rahaa ostetaan ja myydään Postivekseleitä myydään.

Kokkolan haarakonttori sijaitsee omassa talossa.

Vakuutusyhtiö „Rossija“

(Pohja- ja Vararahasto Smk. 142,585,000.)

Myöntää: **Henki-, Tapaturma-, Palo- ja Lasivakuutuksia.**

Asiamies Kokkolassa **J. Rudbäck.**

Seurahuonetta suositellaan

Hjalmar Suominen

Speditsioniliike

TURKU

toimittaa tavaravälityksiä nopeimmin ja huokeimmalla.
TURKU pohjoissuomalaisten edullisin talvisatama!

Palovakuutusyhtiö

Pohjola

Vakuutuksia vastaanottaa

S. A. Hohenthal.

Osuuskaupan konttoori.

Palo- ja henkivakuutuksia

Sveassa,

Tapaturmavakuutuksia

Skandinaaviassa

välittää J. A. Wenelius

Vakuutus-Osakeyhtiö

KALEVA

vastaanottaa vakuutuksia

Otto Möttösen kautta

Perhossa.

Vakuutus-Osakeyhtiö

KALEVA

vastaanottaa vakuutuksia

Georg Savanderin kautta

Yhdyspankin konttori.

Aksel Alanderin Asianajotoimisto,

Helsingissä.

Haarakonttorit: Tampereella, Turussa ja Wiipurissa.

Toimittaa laki- ja rahainperimissaisoita ympäri maata. Maamme suurin kiinteimistön ja lainojen välitysliike.

Afiancjotoimisto Waasassa

Hasselblatt & Boxström

Omist.: Waratuomarit **Ignatius, Pehkonen** ja **Schmaltz.**

Ent. notario Toivo Saarniaho,

Helsinki, Itäinen Viertotie 57, tel. 4300, jättää kaikkiin virastoihin asiakirjoja huokeasta palkkiosta.

Soitannon ystävät! Huom.!

Allekirjoittaneiden luona saadaan ostaa Bröder Andersenin valmistamia palkinnon saaneita urkuja kaikkiin eri hintoihin, Smk 125—2,700. Valmistajat ovat keksineet uuuuden urkuteollisuuden alalla, melobiu- ja pedaalikoppelit, ja saaneet keksinnölle.n patentin jota ei millään muulla urkutehtaalla ole. Runsaallinen hintaluettelo pyydettäessä.

Hongell & Slotte.
Kokkola.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

SUOMI

myöntää henkivakuutuksia ja karenssivakuutuksia, myötäjäisvakuutuksia, elinkorkovakuutuksia, lapsenvakuutuksia ja jälkeenelokorkoja.

Vuoden 1906 lopussa oli henkivakuutettujen luku noin **48,000 henkilöä;** henkivakuutussumma noin **163 miljoonaa** markkaa.

Asiamiehiä ovat:

Alaveteli: O. Björk.
Haapajärvi: P. Kalhunki.
Himanka: M. Keto.
Jepua: E. Nikander.
Kalajoki: J. Hiivala.
Kannus: A. Leino.
Kaustinen: E. E. Spolander.
Kokkola: J. F. Sandelin.
„ A. Silén.
„ J. Höiso.
Kokkolan pitäjä: O. Härmälä.
Kronoby: J. Stahl.
Kälviä: J. Kuusela.
Kortesjärvi: J. Knuutti.
Luoto: E. Sundström.
Pietarsaari: A. Kjerulf.
„ M. E. Jakobsson.
„ A. E. Boucht.
Purmo: K. Söderlund.
Sievi: I. Hisku.
Teerijärvi: A. E. Lindh.
Toholampi: H. Kerttula.

Keski-Pohjalaisen lukijat!

Oletteko täyttäneet welwollisuutenne omaa äänenkannattajaanne kohtaan?

Oletteko lewittäneet lehteämme yhä laajempiin piireihin, hankkimalla sille edes yhden uuden tilaajan kukin puolestanne?

Oletteko tehneet sen tunnetuksi jokaisessa edistystä harrastawassa kodissa Keski-Pohjanmaalla?

Oletteko waatineet sen hankittawaksi lukutupiinne y. m. käyttämiinne julkisiin paikkoihin?

Ellette tätä kaikkea wielä ole tehneet, niin tehkää se wiipymättä, muistaen että Keski-Pohjalaisen lewittäminen merkitsee nuorsuomalaisten aatteiden, perustuslaillisen suomenmielisyyden ja edistyksen asian ajamista woittoon näillä main.

Älkää siis unhoittako joka tilaisuudessa suositella Keski-Pohjalaista naapurillennekin ja hankkia sille yhä uusia tilaajia.

Huom.! Uusia asiamiehiä otetaan edelleen kaikkialle hywällä palkkiolla.

Cuokaa kaikki ilmoituksenne Keski-Pohjalaiseen! Silloin ne parhaiten vastaavat tarkoitustaan.

Horjuuko senaatti?

Pari kärkeistä päätöstä, mitkä nykyinen kotimainen hallituksemme on tehnyt, owat olleet omiansa perustuslaillisissa piireissä herättämään sangen kiusallista huomiota ja siellä täällä julkisuudessakin nostamaan pahennusten myrskyn. Tätä wottaisiin kyllä katsoa wain myrskyksi wesilasissa, ellei käsinmyllessä olewilla päätöksillä olisi sen suurempaa kantawuutta, kuin ne yksityistapaukset, joihin ne täällä kertaa kohdistuwat. Mutta kun niin ei ole laita, waan tässä on kysymys periaatteista, jopa juuri sellaisista periaatteista, joiden tunnettuina ja jyrkkinä kannattajina Suomen kansa suurlakkowuosilla waltaan nosti ne miehet, jotka nykyään senaatin jäseninä istunnöimät keisarisessa talossa, ansaitsee asia todellakin huomiota ja pohtimista puolelta jos toiselltakin.

Toinen senaatin puheenaolewista päätöksistä on se, jolla Turun howioikeuten asetettawaan kahteen uuteen lisäosastoon apujäseniksi on määrätty m. m. kaksi Bobrikoffin mieleisen, sittemmin kansan tahdosta kukistetun howioikeuden entistä jäsentä, nim. howioikeudenneuwos Luksila (Meurman) ja howioikeudenasessori Alanen. Jokaisella lienee wielä tuoreessa muistossa, millä häikäilemättömyydellä tuo samainen howioikeus waatusti laillisuuden palauttamista ja oikeuslaitoksena, joka oli toimeenpannut bobrikoffilaisia määräyksiä, polkien sitten kansamme lait ja oikeudet jalkainsa alle, tuotti aiwan erikoisempaa waaraa maamme lainkäytölle ja oikeusjärjestykselle; millä sitteydellä se istui paikallaan wielä silloinkin, kun muissa wirastoissamme jo oli saatu oikeus taas kunnioituimelleen asetetuksi ja kansan waltawa enemmistö waatimalla waati tuon siweellisessä suhteessa perin pohjin mädänneen oikeuslaitoksen jäseniä eroamaan wiroistaan, jotta ne taas woitaisiin täyttää lainkuuliaisilla kunnon miehillä. Samoin muistettanee hywin, mitenkä wihdoin, ankaran kamppailun jälkeen, saatiin howioikeus puhdistetuksi hallitsijan ja waltiopäiwäin yhteisesti hywäksymän lain kautta, jolla bobrikoffilais-suomettarelainen howioikeus pakotettiin — tosin suurta rahallista korwausta wastaan — eroamaan. Tärkeimmän osan tässä taistelussa suoritti luonnollisesti kotimainen hallituksemme, joten ei saattanut johtua kenenkään mieleen edes epäilläkään, että ainakaan sen aikana noita wanhoja laintrikkojia enään otettaisiin takaisin howioikeuteen, samaan tuomio-istuimeen, jota he owat tarmonsa takaa häwittäneet ja häwäisseet, wieden sen täydellisen rappiotilaan. Tämä warmuus on nyt häpeään joutunut. Senaatti on kuin onkin kutsunut kaksi laittomuusajan toimimiestä Turun howioikeuden jäseniksi, joten ei ole mitään takeita siitä, eikö niitä sinne wastaisuudessa palauteta wielä useampiakin. Silloin maamme wanhin howioikeus olisi taas suomettarelaisten laittomuusmiesten käsissä ja lainkäyttömme waarassa. Mutta waikka ei näin pitkälle mentäisikään, waikka howioikeuteen määrättäisiinkin ainoastaan muutama harwa suomettarelainen apujäseneksi, niin olisikohan sekään eduksi sanotun oikeuslaitoksen toiminnalle? Ei ainakaan siltä näytä. Nyttemmin on jo yksi Turun howioikeuden jäseniistä, howioikeudenneuwos B. N. Procopé, katsoen yhteistyön mahdottomaksi wasta määrättyjen howioikeuden apujäsenten kanssa, pyytänyt eroa wirastaan, ja warmaa on, että tukalaksi tuollainen yhteistyö tulee käymään howioikeuden muillekin nykyisille jäsenille. Ett'ei tällainen yhteistunnon ja luottamuksen puute saman wiraston jäsenten wälillä woi olla eduksi asian käsittelylle, lienee sanomattakin selwää.

Eräässä toisessakaan hiljattain sattuneessa tapauksessa ei senaatti ole menetellyt täysin sillä tapaa kuin siltä olisimme odottaneet. Kun näet hallitsija w. k. 29 p:nä tapahtuneessa esityksessä kumosi senaatin toukok. 3 p:nä 1906 annetun asetuksen sille nimenomaan suoman wallan nojalla laatimat, ja käsituskokoelmassakin julkaistut määräykset wenäjänkielen taidon waatimuksista maan postilaitoksissa ja waltionrautateillä, niin senaatti tosin wastasi auktoriteettiansa waatiaan tästä tehtyyn hylkäykseen, mutta — taipui kuitenkin mahtikäskyä noudattamaan. Tosin ei tuo mahtikäsky sisällä mitään muodollista laittomuutta ja siihen katsoen ei senaatin menettelyä tässä asiassa woitane yleen ankarasti arwostella. Mutta joka tapauksessa oli se senaatin laillisen wallan syrjäyttämistä ja senaatin tähänkään asti tunnettu tuntuu sen muoksi kotimaisen hallituksemme auktoriteetin werrattain laimealta puolustamisesta. Tälle asialle emme kuitenkaan, kun emme lähemmin tunne niitä syitä, mitkä senaatin päätöksen siinä owat aiheuttaneet, woi yleen suurta merkitystä antaa; omituisena ajan merkkinä olemme wain tahtoneet konstateerata, että nykyinen kotimainen hallituksemme on alistunut mahtikäskyyn, joka syrjäyttää sen oman laillisen wallan, silti kuitenkaan — huomautamme siitä wielä kerran — sisältämättä mitään muodollista laittomuutta.

Ne molemmat tapaukset, joita tässä kirjoituksessamme olemme koskeelleet, wiittaawat kieltämättä siihen suuntaan, että senaatin kanta eräissä tärkeissä kysymyksissä on jonkun werran muuttunut. Onko tämä sitten pidettäwä horjumisen merkkinä yleensä, waiko wain tilapäisenä ilmiönä, sitä on waikea mennä nykyhetkellä ratkaisemaan. Mutta joka tapauksessa antaa se aihetta wakawiin arweluihin ja epäilyksiin mahdollisesti tulossa olewasta suunnan muutoksesta maamme hallituksessa. Toiwokaamme kuitenkin wiimeiseen saakka, että nämä arwelut ja epäilykset loputtakin osottautuwat aiheettomiksi, ja että senaattimme periaatteilleen uskollisena pysyy waikeimmissakin tapauksissa sillä horjumattomuuden kannalla, jota se tähänkin asti on noudattanut taikka sitten, jos se wälttämättömäksi osottautuu, kukistuu kunnialla, kaatuu muinaisten sparttalaisten tawoin loppuun saakka kuuliaisena isänmaansa laeille.

Tilatkaa Keski-Pohjalainen!

Ilmoittakaa Keski-Pohjalaisessa!

Yleisiä uutisia.

— **Keisarikohtaus.** „Vossische Zeitung" wahwistaa tiedon, että H. M. Keisarin ja keisari Wilhelmin wälinen kohtaus tapahtuu elokuun puoliwälissä Danzigissa.

„Neue Freie Presselle" ilmoitetaan taas Pietarista, että sikläläisten howipiirien tietämän mukaan keisarikohtaus tapahtuu wasta syyskuun alkupäiwinä aawalla merellä Danzigin lähellä. Kohtauksen ohjelmaa suunnitellaan parastaikaa. Wenäjän keisarin mukana tulee olemaan howi- ja meriministeri sekä suuri seurue.

— **Poliisimiesten matkat waltion rautateillä.** Senaatti on suostunut rautatiehallituksen esitykseen, että poliisimies matkustaessaan poliisipiletillä waltionrautateillä saisi ilman eli maksua ottaa mukaansa polkupyörän,sukset tai potkukelkan.

— **Santarmien sekaantuminen junien kulkuun.** Kuten aikaisemmin on mainittu pysäytti eräs santarmi wiime kesät. 16 p:nä Kerawan asemalla liikkeessä olewan junan pääsäkiseen seurueineen mukaan. Tämän johdosta pyysi rautatiehallituksen päätirehtööri rautateiden santarmipoliisihallituksen päällikköä rankaisemaan mainittua santarmia menettelystään.

Santarmipoliisihallitus toimeenpani tutkimuksen, jonka johdosta sen päällikkö ei ole katsonut Lukinia syylliseksi eikä ole woinut häntä rangaista.

Tämän wastauksen johdosta lähetti rautatiehallituksen päätirehtööri mainitulle päällikölle wenäjänkielisen käännöksen asianomaisen junahenkilökunnan kuulustelupöytäkirjasta ja uudisti samalla pyynnön, että Lukinia on rangaistawa.

Tämän kuulustelupöytäkirjan mukaan konduktööri Blathin ilmoitti, että hän oli nähnyt santarmi Lukinin saapuwan juosten asemalle antaen käsillään pysähdysmerkkejä liikkeessä olewalle junalle. Lukinin senrassa ollut „tuntematon perhe" oli usein wieraillut Lukinin luona. Myöhemmin päiwällä oli Lukin eräälle asemahenkilölle paheksinut, että niin wähäpätöisestä asiasta oli tehty ilmotus, waikka junat pysähtywät wieläkin pienemmistä syistä.

Samaa todistiwat konduktööri Adren ja jarrumies Österman ja mainitun paikallisjunan weturinkuljettaja selitti pysäyttäneensä junan juuri Lukinin antaman pysäysmerkin takia.

Rautatiehallituksen wiimeiseen waatimukseen ei santarmipoliisihallinnon päällikkö ole wielä mitään wastannut.

— **Uutuuksia kansainwälisessä postiyhteydessä.** Rooman maatimanpostikongressin päättämät kansainwälisä postiyhteyttä koskewat uutuudet owat nyt julaistut, ja astuwat muutokset woimaan tämän wuoden lokakuun 1 p:nä. Silloin kohoaa kansainwälinen postimaksu, niin että ensimäiset 20 gr. maksawat 25 centimeä ja seuraawat 20 gr. kuin 15 c:meä. Suurin postietuanti saa olla 1,000 frangia entisten 500 sijaan, ja nekin waltakunnat, jotka eiwät tähän saakka ole korwausta arwolähetyksistä maksaneet, sitoutuwat tästä alkaen siihen. Kirjekorttien osotepuolen wasempaa puolta saapi käyttää tiedonantoja warten ja saapi siihen samoinkuin takapuolelle kiinnittää wignettejä sekä walokuwia. „Carte postale" ei ole enää tarpeellinen otsakkeessa. Kirjekorttien suuruus on tästälähin korkeintaan 14×9 ja wähintäin 10×7 sm. Postiosoitukset saawat olla korkeintaan 1,000 frangia, paitsi Columbiassa, Kreikassa ja Turkissa, joissa korkein määrä edelleen on 500 frangia. — Ensi maailmanpostikongressi päättänee kysymyksen kansainwälisen postimaksun alentamisesta.

Kokkolasta ja ympäristöltä

— **Lääninme kuwernööri,** salaneuwos Kasten de Pont matkusti wiime tiistaina Kokkolan kautta Kälwiälle, Lohtajalle, Himangalle, Kannuksen, Tohokammelle, Lestijärwelle, Weteliin, Halsualle ja Perhoon, josta matkaa wielä jatkettanee Keski-Suomen pitäjiin. Matkan tarkoitus on sama kuin edelliselläkin kerralla, jolloin kuwernööri käwi Waasan läänin itäisissä pitäjissä, nim. perehtyminen läänin maanwiljelykseen ja karjanhoitoon, tiedustelu wuodentulontoiweista, waiwaishoito-oloista j. n. e. Kuwernööriä seuraa matkalla w. t. waralääninkamreeri Arwo Liljestrand.

— **Konsulit.** Espanjan konsuliasiamieheksi Kokkolaan on sanotun maan hallitus nimittänyt tehtailija Carl Joh. Forsénin.

— **Kokkolan maaseurakunnan** kirkon korjaustöihin y. m. on senaatti oikeuttanut mainitun seurakunnan käyttämään wirkatalonrakennuskassan ylijäämästä 6000 mk.

— **Tuomarit.** Sittenkun waratuomari U. Björklund, joka äskettäin määrättiin kuukauden aikana hoitamaan Piippolan tuomiokunnan tuomarin wiransijaisuutta, on ilmoittanut olewansa siitä laillisesti estetty, on sanotun wiransijaisuuden hoitajaksi määrätty waratuomari O. Seppänen.

— **Kokokesäisiä uittoja** saadaan ruweta Kalajoessakin pitämään lakkoniestarien y. m. mestarien awulla ilman että sellaisten rajoittamisesta on puhetta edes kalain kutemisaikana. Uittolakia ja rajoitusta kipeästi kaiwataan, niin ettei uittolupaa woitaisi antaa ilman takauksia ja kuntain suostumusta. Nyt woi kuwernööri wielä myöntää uittolupia kuorimattomallekin puutawaralle — J:a.

— **Ewankeliumijuhlat.** Ewankeliumijuhlia Keski-Pohjanmaalla pidetään seuraawissa paikoissa: elokuun 1 p. Lappajärwen Tarwolan Aunolassa; 2 p. Ewijärwellä; 3 p. Wetelin Heikkilässä; 4 p. Kaustisissa; 5 p. Perhossa; 6 p. Halsuan Wenetjoella; 7 p. Tohokammen Syläräisissä; 8 p. Siewisiä ja 20 p. Himangassa.

Juhlasaarnaajana esiintyy Luth. Ew. y:n lähetti past. Pätiälä kaikissa näissä juhlissa, paitsi Himangassa, jossa saarnaa past. Bäck. Muitakin saarnaajia esiintyy.

— **Pimeät, umpinaiset nawetat** ilman ilmawaihtoa owat wielä käytännössä monella pikkuläjällä Kalajoen warrella. Kun eläimet juletaan sellaiseen suuremmaksi osaksi wuotta, ei ole kumma, että meijeritalous on taantunut. Eläinten räätkäyksenkin kannalta woitaisiin ryhtyä tarkastamaan niitten hoitotapoja, jos ei wapaehtoinen neuwo auta. Hywän opetuksen woisi saada sulkeutumalla itse pimeään huoneeseen wiikonkaan päiwiksi, jos sitä silmät kestäwät. — J:a.

— **Kansakoulut.** Kiimpelin kunnan Pokelan kansak. op. on walittu kansak. opettaja Nikolai Ylomäki.

Kaustinen.

— Kaustisen kirkonkylän kansakoululla wiime talwena toimeenpannuista jatkokursseista on koululuhallitus myöntänyt palkkiota 200 mk.

Weteli.

— Wetelin nuorisoseuran talolla oli t. k. 20 p:nä ehtoolla iltama tawallista wakawammalla ohjelmalla. Tilaisuudessa esitelmöimät hengellisestä aiolta ylioppilaat Nikola, Hakala, Klemola ja maanwilj. Juho Puusaari, jonka wiimemainittu selawan esitelmän johdosta syntyi kiwas kyhytaikainen keskustelu, joka ei näyttäytynyt esitelmänpitäjää ollenkaan mieluttawan.

Pikku-uutisia.

— **Saarnasi wäen kirkosta.** Erään Keski-Pohjanmaan seurakunnan kirkossa — ennen kuin kuuli sanoa mitä — tämä äskettäin maapuhujaseurakunnan muori, waltiopäiwämiesmaalien aikana innostaasti „tosituomoisessa" agitaatiorinna toimimat, että papprimies saarnaamassa. Waltiollinen kiihkomielisyys oli mieben wallannut niin, etteä hän malttanut saarnaamisaikana olla selottamatta poliitikaa.

Tästä eräät sanantuojat pitäneet, waan alkoiwat poistua kirkosta. Waltiolle mies tulla huomaamaan, ettei seurakuntalaisille enää tarjota kiwiä leiwän asemasta heidän sitä huomaamattaan, ennen tiedä. — K:o.

— **Luonnon oikku.** Karitsan, jolla oli, kuten tawallista, yksi suunsa, mutta jossa oli kahdessa jatkaa, kaksi päätä ja kaksi häntää, synnytti äskettäin maanwiljelijä T. Haukkalan lammas Parkanossa.

— **Oli suomettarelainen.** Pernajan nimismies wangitsi joku päiwä sitten erään 10:n wuotiaan roswonalun formuksen ja paperossin warkaudesta. Poika tietysti oli hywin alakuloisella tuulella, mutta kun hän oli saanut syödäkseen woileipiä ja maitoa, alkoi tieli käydä. Hän kertoi „matkustaneensa" Suomen ympäri, jolloin hän oli päässyt eteenpäin kerjäämällä j. n. e., ja alkoi sitte pitää herra nimismiehelle laajaa esitelmää yhteiskunnallisista kysymyksistä. „No, sinä olet luonnollisesti sosialisti", arweli nimismies kestustelun kulusta päättäen woiwansa kysyä. Poika heitti kysyjään tuikean halweksiwan katseen, sylkäsi mahtawasti nurkassa olewaan tukkaastiaan ja tokasi: „En, piru oikoon, minä kuulu mihinkään hulikaanipuolueeseen. Minä olen suomettarelainen". — K:o.

— **Liian myöhään.** Äskettäin tapahtui eräässä Sawon pitäjässä muutamalle muorelle pariille, joka mem itseänsä kristillisen aviolliittoon wihityttämään, harmillisen hauska perhetapahtuma lesken kireisintä aikaa. Mitään erityisempää aawistamaton sulhopoika ajella körötteles morsiamen ja puhemiehen kera pappilan weräjälle saakka, johon hewoset pistettiin kiinni ja astuttiin kansliahuoneeseen, jossa toimituksen piti tapahtua. Sulho asettaa itsensä wihkimäsentoon ja puhemieskin on jo ottanut juhlallisen todistaja-asennon, mutta morsiamta ei kuulukaan sisään. Odotetaan ja odotetaan, ei waan kuulu. Lähtee lopulta sulhanen etsimään, jäämen hänkin sille tielleen. Puhemiehelle hätä käteen ja lähtee hänkin wihdoin etsimään, jättäen hölmistyneen papin yhä waan odottelemaan. Hetkisen ulkosalla wiiwyttyään saapuu hän lopulta pastorin pakeille ilmoittamaan: morsiamella on tyttö saunassa.

— Wai niin, wai niin, saneli hywäntahtoinen pastori, nähden parhaaksi luopua koko wihkimähommasta.

— Niin on, herra pastori. Lapsi tuli tietystikin aikanaan, mutta wihkiminen tuli liian myöhään, saneli puhemies poistuessaan hieman nolona kansliasta ilmoittamaan nuorelle parille, että tulewat yhät toimitukset woiwat tapahtua wasta jonkun aikaa tuonnempana, ehkä molemmat samalla kertaa. — M. S.

— **Mätäkuu.** Yhdeksäntoista käärmettä wajaan puolen tunnin ajalla tappoi muuan mies Pänkellä. Muutaman taikon syrjän alta oli niitä yksitellen madellut. Niitoiwat sai tulla päiwää paistattelemaan, mutta joutuiwatkin yhtäkkiä tuhon omiksi. — Ystä-K. R.

— **Kultaformus lantun sisässä.** Kun muuan henkilö Sortawalan pitäjän Mistin kylässä rupesi äskettäin syömään lanttua, kimmahti lantun sisästä formus ja wielä aiwan puhtaasta kullasta. Tämä perätä harwinainen tapaus lienee waan siten selitettäwissä, että formus oli aikoinaan pudonnut lanttumaahan ja siinä lantu jollakin tawoin kasiwanut sen ympärille. Laatokka.

Muualta Suomesta.

Kunnoilija J. J. Weckiell.

joka, kuten tunnettu, kauwan aikaa on hoidettu Lapinlahden mielisairaalassa, on saanut ankaranlaisen halwauksen. Muunnin wasen puoli on tunnottoma. Helsingissä ilmoitetaan tapahtumapäiwän iltana laitoksella, että sairas ei sen koommin ole awannut silmänsä waan on maannut koko päiwän hiljaa ja tiedotoma. Sydämen toiminta on jotenkin rauhallinen, mutta on kiihtymään päin.

Onneton runoilija, joka ja puoliwälin woidettäkymmentä wuotta on ollut mielipuolena, on nyt 70:nellä täwuodellaan.

— **Harhaan joutunut ilmapallo. — Matkustajat kadoksissa.** Ilmapallo huomattiin perjantai-iltana klo 8 aikaan Rönnskärin luotsiasemalta leijailewan noin 3 engl. peninkulman päässä siitä taaksen. Pallo oli aiwan samannuotoinen ja wärinen kuin Cettin pallo. Ilmapallolle oli tapahtunut kuultawasti joku onnettomuus. Gondoli koskeli wähän wällä wettä, wälin pallo taas liukan kohosi.

Pietarista saapunut sähköilanoma tietää kertoa, että harhaan lentänyt ilmapallo olisi uyttemmin löytynyt, mutta että sen matkustajat, 4 upseeria owat häwinneet jäljettömiin.

— **Helsingin wenäläisen työwäenyhdistyksen hajottaminen.** Kaksi kaupunginpalwelijaa käwi työwäenyhdistyksen huoneistossa tehdäkseen ilmoituksen wenäläisen työwäenyhdistyksen hajottamisesta, jonka käsityksen, kuten tunnettua, keskuskuwernööri on antanut. Jo ennemmin oli nim. muuan kaupunginpalwelija käynyt työwäenyhdistyksen talolla samassa tarkoituksessa ja silloin tawannut siellä erään wenäläisen työwäenyhdistyksen jäsenen, kirwesmies Gatzkin, joka oli luwannut kutsua yhdistyksen johtokunnan työwäenyhdistykselle toisiksi illaksi. Johtokunta ei kuitenkaan ollut saapunut ja Gatzki, joka oli siellä, selitti, ettei wenäläisen työwäenyhdistyksen tarwitse totella muuta kuin suomalaista työwäenyhdistystä, jonka alaisosasto se on. Keskuskuwernöörin kirje pitäisi sitäpaitsi lähettää suoraan wenäläiselle työwäenyhdistykselle tai jättää se suomalaisen työwäenyhdistyksen kautta eikä maistraatin. Lopuksi sanoi G. että kirjelmän tulee olla wenäjän- tai suomenkielisen, eikä ruotsinkielisen, niinkuin se on. Kaupunginpalwelijat eiwät saaneet G:ltä mitään selkoa wenäläisen t. y:n johtokunnasta ja puheenjohtajasta.

T. k. 18 p. kääntyiwät kaupunginpalwelijat Helsingin työwäenyhdistyksen puheenjohtajan E. Perttilän puoleen koettaen hänen kauttaan wirallisesti saada ilmoitetuksi hajoituskäskyn osaston puheenjohtajalle tahi sen wirkailijoille, mutta kieltäysi puheenjohtaja E. Perttilä ottamasta wastaan tätä ilmoitusta. Puheenjohtaja Perttilä ei tunnustanut kirjelmää laillisesti, koska siinä sanotaan Helsingin työwäenyhdistyksen wenäläinen osasto laittomaksi, waikka Helsingin työwäenyhdistyksellä on oikeus sääntöjensä mukaan perustaa ala-osastoja.

— **Kamala kuolema** kohtasi t. k. 18 p. klo 10 tienoissa aamulla työmies Johan Kustaa Joutsenta Tampereen Pellawatehtaan wesiruuhirakennuksella. Joutsen oli parin muun miehen kanssa wääntämässä kiwikraanaa, jolla soraa ja kiwiä kosken pohjasta nostettiin, kun kraana yht'äkkiä romahti noin 8 metrin korkeudelta alas, lingoten Joutsenen hirweällä woimalla pää edellä kosken pohjassa olewan kallion koloon. Pää murskautui heti aiwan mäsäksi. Tuntuipa silminnäkijöistä kuin olisi se jonkun werran painunut hartioitten wäliin. Onnettomuus tapahtui sen wuoksi että suurta painoa kraanalla nostettaissa ketju kiertyi tukin ympäri kierroksiin, mutta sitten äkkiä laukesiwat kierrokset erilleen antaen suuren kuormituksen wuoksi kraanalle niin woimakkaan sysäyksen, että koko laitos luhistui nurin mainitulla surullisella seurauksella.

Tapahtuma olisi woinut kysyä useampiakin ihmishenkiä, waan onneksi ehtiwät Joutsenen kaksi toweria hyppätä kraanalta hywissä ajoin. Samoin pääsiwät nekin miehet luhistuwan kraanan alta, jotka kosken pohjalla loiwat soraa nostolaatikkoon. Joutsen, joka oli wanha mies, syntynyt 1844, jätti jälkeensä lesken ja 15-wuotisen pojan.

— **Waltameren rauhaan.** Wiime kuun lopulla Suomeen palanneista siirtolaisista on eräs torppari Juho Aurola kotoisin Kauhawalta, hyppännyt laiwasta mereen, laiwan ollessa kolmatta päiwää matkalla Atlannilla Europaan päin. Mies oli kolmatta wuotta Amerikassa ja sanotaan hänen lähettäneen rahoja kotiinsa. Mikä kamalan teon aiheutti, on tuntematonta. Tapauksen kertoo eräs Amerikasta samalla laiwalla palannut Ylmajoen mies. — Jlkka.

— **Woimajutun käsittely lykätty.** Sen johdosta, ettei keskuskuwernööriltä eikä Tampereen raastuwanoikeudelta ollut saapunut wastausta rautatiewirkamies Zidbäckin asiassa ja kun muutamat todistajat, jotka oliwat haastetut oikeuteen, eiwät olleet saapuneet, on jutun enempi käsittely lykätty lokakuun 3 päiwään.

— **Muinaislöytöjä Maariassa.** Tämän paikkakunnan aikaista asutusta todistaa jälleen Jäkärlän hiekkamummessa näinä päiwinä tehdyt löydöt. Tämä mummi on ollut maantiehiekan ottopaikkana, sekä osa siitä joku aika sitte oston kautta joutunut waltiolle rautatietä warten. Hiekkaa otettaissa rautatielle, löydettiin sieltä pari kiwikirwestä sekä useita hiillosten jäännöksiä, joista löydöistä ratamestari J. Heinonen kertoi asessorinrouwa M. Tallgrenille, joka siitä ilmoitti muinaismuistoyhdistykselle. Sieltä noin wähän sitte saapui paikkaa tutkimmin tarkastamaan maisteri Cederwarf ja löysi sieltä paitsi noita hiillosksia myös sawiastian kappaleita sekä kiwenkirjuja eli „höylänlastuja" — niinkuin niitä muinaistutkijat nimittäwät — jotka owat jäännöksiä kiwikauden aikana walmistetuista työ- y. m. aseista. Näiden löytöjen johdosta on kaiwaustöihin ryhdytty toiwossa, että näitä kiwikauden aikuisia jäännöksiä enemmänkin löydettäisiin. Muinaistutkijat arwelewat tämän hiekkamummen, silloin kuin siinä kiwikauden ihmiset kodissaan owat asuskelleet, olleen meterantana, jossa he kalasteliwat. — Samallaisia kiwikauden jätteitä on myös tawattu rautatielle kuuluwasta Kärsämäen hiekkakuopasta, joka paikkakunta, näistä löydöistä päättäen, on jo kiwikauden aikana ollut asuttuna. Wanhempain ihmisten muistossa on myös säilynyt kertomuksia siitä, että siinä Kistinpaltto-nimisellä kalliolla, jossa Kärsämäen kansakoulu nyt sijaitsee, olisi ollut muinainen pakanuuden aikainen uhripaikka. Nämä löydöt owat saman aikuisia, kuin äskettäin Ahwenanmaallakin tehdyt löydöt. — U. A.

— **Laukon häädetyt torpparit.** Oraat J. Sirola ja W. Wuolijoki owat 20,000 mkan hinnasta ostaneet Laurila-nimisen tilan Tottijärwen kappelin Pajulahden kylästä. Ostajien tarkoitus lienee hankkia Laukon häädetyille torpparille asuntoa ja suojaa ensi alukseksi wain wäliaikaisesti, mutta sitten arwatenkin lopullisestikin luowuttaa tila harwemmille tai useammille häädetyistä, sopiwasti jakamalla tila.

— **Suuri postiwarkaus.** Wiime sunnuntaita wasten yöllä tunkeutui Terijoen postitoimistoon muutamia warkaita, jotka weiwät postikonttorista 1,000 kunta ruplaa ja suuren joukon postimerkkejä. Sitä ennen kertoi postinhoitaja Åström omassa asunnossaan käyneen warkaita, jotka oliwat wieneet postikonttorin awaimen. Warkaiden jäljillä ei wielä olla.

— **Suuri murtowarkaus Torniossa.** Yöllä t. k. 23 p:ää wastaan, ehtä 4—5 tienoissa, oliwat murtowarkaat tunkeutuneet Torniossa J. Maikkulan kulta- hopea- ja kellosepän myymälään ja wieneet mukanaan kaiken kulta- ja hopeatawaran sekä korjatut kellot.

Warkaat oliwat tunkeutuneet myymälään owen kautta wuolemalla owea lukon kohdalta.

Luullaan warkaitten paenneen saatiineen Ruotsin puolelle.

Warastetun tawaran arwoa ei wielä woida määritellä. — K:wa.

Tehokas maanwiljelysharjoittelu ja sen järjestäminen.

Tunnettua on, että maanwiljelysopetus maassamme on uudestaan järjestelyn alaisena. Jo wuosikausia on kysymys siitä ollut wireillä ja lähenee se nyt ratkaisuaan. Tunnettua on myöskin, mihin suuntaan tämä ratkaisu on käywä. Ammattimiesten kesken on yksimielinen se mielipide, mikä yhä enemmän jo on saawuttanut kannatusta maatawiljelewän wäestön keskuudessa, että tietopuolinen ja käytännöllinen opetus maatalouden alalla owat erotettawat toisistaan. Syyt tähän erottamiseen owat monet kerrat esitetyt sekä ammatti- että jokapäiwäisissä sanomalehdissä, joten niihin ei tässä tarwitse lähemmin kajota. Osittain onkin tätä periaatetta jo toteutettu, korkein maanwiljelysopetus yliopistossa on puhtaasti tietopuolinen, samaa woinee sanoa myös opetuksesta Mustialassa, useita puhtaasti tietopuolisia maamieskouluja ja talwikursseja on järjestetty ja, kuten tunnettu, maanwiljelysopetuksen järjestämistä warten asetetun komitean ehdotukset käywät samaan suuntaan. Woinee siis warmuudella sanoa, että ennen pitkää tulee meillä olemaan ainakin pääasiallisesti wain tietopuolisia maanwiljelysoppilaitoksia.

Mitenkä opetus jo toiminnassa olewissa tietopuolisissa maanwiljelysoppilaitoksissa on järjestetty ja mitenkä mainittu komitea ehdotuksessaan sen on suunnitellut järjestettäwäksi, ei kuulu tämän kirjoituksen puitteisiin. Mainittawa on kuitenkin, että korkeimmassa opetuksessa yliopistossa sekä agronoomi- että kandidaatti- ja lisenttiaattiwon saamista warten waaditaan paitsi niitä warten waadittawia tietopuolisia tutkintoja ja töitä, käytännöllistä perehtymistä maatalouden eri haaroihin. Alemman maanwiljelysopetuksen järjestämistä warten asetettu komitea on pääsöehdoksi kaksitalwisiin maamieskouluihin asettanut harjottelun hywäksytyssä harjottelupaikassa. Mutta yksitalwisiin maamieskouluihin tulee, ei komitea tosin ole ehdottanut harjottelua pakollisesti, waan ainoastaan ehdottanut, että useammasta yhdenwertaisesta oppilaaksi pyrkiwästä, on niillä etusija, jotka woiwat esittää hywäksyttäwän, warsinaisen harjottelutodistuksen. Periaatteena on siis maanwiljelysopetuksen taikka asteilla, että oppilaan tulee omistaa perinpohjaista käytännöllistä harjaannusta maanwiljelyksessä.

On lausuttu, että maanwiljelysopetuksen järjestäminen siten, että tietopuolinen opetus waruštetaan erikseen ja käytännöllinen erikseen, joka wiimemainittu saataisiin yksityisten omistamilla maatiloilla, teoreettisesti kyllätkin kuitenkaan kauniilta, mutta ettei sillä käytännössä tule olemaan mitään merkitystä. Onpa wäitetty, että tällainen järjestely weisi wielä pahempiin epäkohtiin kuin nyt olemassa olewa. On wäitettu siihen, miten tähänkin asti ainakin eräillä maanwiljelysopetuksen asteilla on waadittu todistusta käytännöllisestä perehtymisestä maanwiljelykseen, ja miten näitä todistuksia owat esittäneet sellaisetkin henkilöt, joilla ei ole ollut juuri nimeksikään käytännöllistä harjaannusta. Todistuksia on ollut hywin helppo saada. Tähän kokemukseen on wedottu, ja wäitetty, että niin tulee muka edelleenkin käymään.

On luonnollista, että maanwiljelysopetusta uudelleen järjestettäessä mainittua periaatetta noudattaen, on otettawa huomioon, että harjoittelukin saadaan tehokkaaksi, ja ettei kaikenmoisia harjottelutodistuksia hywäksytä. Selwää on, että koko uudistus wälttämättä tulisi ajamaan karille, ellei maanwiljelysopetuksen käytännöllistä puolta saada wakawalle pohjalle järjesteyksi. Asia onkin ollut pitemmän aikaa pohdinnan alaisena. Maanwiljelyswirkamiesyhdistyksen wuosikokouksessa w. 1904 oli kysymys esillä ja asetti yhdistys silloin erikoisen komitean asiaa pohtimaan. Tämän komitean mietintö ilmestyi syksyllä 1905 nimellä „Järjestetty harjottelulaitos maataloutemme alalla." Asia on senjälkeen ollut pohdinnanalaisena useissa tilaisuuksissa ja wiimeiseksi on harjottelun käytännöllistä järjestelyä käsiteltu alemman maanwiljelysopetuksen järjestämistä warten asetetussa komiteassa sekä maanwiljelysammattimiesten klubin kokouksessa. Ammatti- ja jokapäiwäiset lehdet owat jo tehneet tunnetuiksi ne toimenpiteet, jotka mainitun kokouksen päätökset aiheuttiwat, nim. erikoisen harjotteluwaliokunnan asettamisen järjestetyn maanwiljelysharjottelulaitoksen järjestämiseksi maassamme. Tähän harjotteluwaliokuntaan kuului kaksi maanwiljelyshallituksen, kaksi yliopiston maanwiljelystaloudellisen tiedekunnan osaston sekä yksi alemman maanwiljelysopetuksen järjestämistä warten asetetun komitean

walitsemaa edustajaa, ja on waliokunta senlisäksi palweluksseensa ottanut sihteerin. Waliokunta on senjälkeen laatinut ohjesäännön maanwiljelysharjoittelulaitosta warten, joka ohjesääntö waliokunnan toimesta julkaistaan painosta. Lienee syytä seuraawassa esittää pääkohdat tästä ohjesäännöstä.

Maanwiljelysharjoitteluwaliokunnan tehtäwänä on johtaa ja walwoa tietopuolisen opetuksen yhteyteen ja täydennykseksi järjestettäwää harjoittelulaitosta. Se sentakia wälittää harjoittelupaikkoja sellaisille henkilöille, jotka aikowat tietopuolis. maanwilj.-oppilaitoksiin, sekä alempiin että korkeampiin. Sitäpaitsi wälittää waliokunta harjoittelupaikkoja myöskin sellaisille henkilöille, jotka aikaisempaan owat käyneet jonkun maanwiljelysoppilaitoksen, tai jotka tyytywät yksinomaan käytännöllisen opetukseen.

Mitä harjoittelupaikkoihin tulee, walitsee waliokunta sellaiksi yksityisluontoisia maatiloja. Waliokunta on näet ajettunut sille kannalle, mikä on mottona ylempänä mainitun komitean julkaisemalle mietinnölle, ja jonka norjalainen maanwiljelijä Olof Senstad on lausunut: käytäntö opitaan paraiten yksityisessä maanwiljelyksessä. Niiden maanwiljelijäin — sekä suurempien, keskikokoisten että pienempien tilojen wiljelijäin — jotka haluawat ottaa luokseen harjoittelijoita, on ilmoittautuduttawa harjoitteluwaliokunnalle waliokunnan määräämänä aikana tai tawalla. Kun ilmoittautuminen on tapahtunut, lähettää waliokunta kyseessä olewalle maanwiljelijälle laatimansa säännöt sekä kyselykaawan wastattawaksi. Niinpian kuin hän on kaawan täytettynä palautettu ja sitoutunut sääntöjen mukaisilla ehdoilla ottamaan luokseen harjoittelijan, käy waliokunnan sihteeri tai joku muu tarkoitusta warten walittu henkilö tarkastamassa tilaa ja arwostelemassa, onko se sowelias harjoittelupaikaksi. Jotta joku talo woisi tulla hywäksytyksi harjoittelijapaikaksi, waaditaan:

a) että isäntä sitoutuu täyttämään ne welwollisuudet, mitkä sääntöjen mukaan kuuluwat hänelle;

b) että taloa hoidetaan terweitten taloudellisten periaatteiden mukaan, s. o. sen taloudessa tulee huomata hywän hoidon aiheuttamaa edistystä;

c) että talon isäntä sinä aikana, minkä harjoittelija oleskelee hänen luonaan, pitää kirjaa tuloistansa ja menoistansa ja, mikäli mahdollista, tehdyistä päiwätöistä ja warastoista sekä toimeenpanee säännölliset koelypyt.

Henkilön, joka haluaa harjoittelupaikkaa, tulee ilmoittautua kirjallisesti waliokunnalle. Hakemukseen on liitettäwä: kahden luotettawan henkilön puoltolause; lääkärin todistus; papinkirja; ilmoitus siitä, miksi wuoden ajaksi ja kuinka monekki kuukaudeksi hakija sitoutuu ottamaan wastaan harjoittelijan paikan sekä ilmoitus kuinka suurella maatilalla hakija haluaa harjotella. Harjoittelijan tulee olla täyttänyt 17 wuotta ja on hän welwollinen harjoittelutaloon tultuansa allekirjoittamaan waliokunnan laatiman sitoumuskaawan. Harjoittelupaikkaa hakiessa on waliokunnalle suoritettawa 10 markkaa, ellei harjoittelu täsitä wuotta pitempää aikaa, jos taas harjoittelupaikkaa halutaan pitemmäksi aikaa, on suoritettawa 15 markkaa.

Harjoittelupaikkoja woidaan waliokunnan wälityksellä hakea seuraawiksi ajoiksi:

$2^1/_2$ wuoden walmistautumisaika, josta $1^1/_2$ wuotta harjottelijana;

2 wuoden walmistautumisaika, josta $1^1/_2$ wuotta harjottelijana;

$1^1/_2$ wuoden walmistautumisaika, josta 1 wuosi harjottelijana;

1 wuoden walmistautumisaika, josta $^1/_2$ wuotta harjottelijana.

Käytännöllistä walmistautumista warten ilman tietopuolista opetusta wälittää waliokunta harjoittelupaikkoja 1 wuoden, puolen wuoden ja 1 kuukauden ajaksi.

Paitsi näitä yleisiä määräyksiä, mainittakoon ohjesäännöön sisältywistä erityisistä määräyksistä seuraawat:

Työntekoon nähden on harjoittelija samassa asemassa kuin talon muu työwäki ja welwollinen noudattamaan isännän antamia määräyksiä. Isännän tulee walwoa, että harjoittelija suorittaa työnsä huolellisesti ja että hänen työnsä sekä laatuun että määrään nähden on samanarwoista kuin talon toisten samanikäisten työntekijäin. Isännän tulee niinikään pitää huolta siitä, että harjoittelijalla on mahdollisimman suuri hyöty talossa oleskelemisestaan. Hän on welwollinen, mikäli mahdollista, tutustuttamaan harjoittelijaa taloutensa kaikkiin yksityiskohtiin, kiinnittämään tämän huomiota osuustoimintaan, maamiesseuroihin y. m. paikkakunnan maamiesten yhteisiin harrastuksiin, sekä keskustelemaan harjoittelijan kanssa taloudellisista kysymyksistä ja totuttamaan häntä kaikkellaisten arwiolaskujen ynnä kannattawaisuuslaskelmien laatimiseen. Erittäin tärkeänä pidetään että harjoittelija saa olla läsnä metsien ja maanwiljelystuotteiden, hewosten, lehmäin, sikain y. m. myynnissä ja että hän saa tietää työkalujen, koneiden, wiljan, wäkirehun, kylwösiementen, siitoskarjan y. m. maataloustarwikkeiden ostohinnat.

Harjottelija on welwollinen laatimaan tarkat muistiinpanot sekä talouden hoitoa koskewista asioista kuin myös muista harjoitteluaikana tekemistään hawainnoista. Tätä työtä helpottaakseen laatii waliokunta päiwäkirjan, jonka harjoittelija isännän johdolla täyttää ja harjottelukauden päätyttyä lähettää waliokunnalle. Sitäpaitsi on harjottelijan laadittawa tilakertomus, joka m. m. sisältää selwityksen koko talon ja wiljelysten alasta, metsänhoidosta, taloa koskewasta osuustoiminnasta ja otteita talon tileistä. Tämäkin selonteko on lähetettäwä waliokunnalle. Isännän on koetettawa tutustuttaa harjottelijaa talossa pidettäwään kirjanpitoon ja, mikäli mahdollista uskottawa kirjanpito tai osa siitä joksikin aikaa harjottelijan käsiin.

Harjottelija saa paitsi wapaata yläpitoa myöskin rahapalkkaa isännän ja harjottelijan keskinäisen sopimuksen mukaan. Tämä palkka ei kuitenkaan saa olla pienempi kuin:

1 wuoden harjottelusta 75 markkaa
$^1/_2$ „ „ 50 „
1 kuukauden „ 15 „

Harjottelijat, jotka tottumattomina ruumiilliseen työhön tai heikon ruumiin rakenteen tai sairaloisuuden takia eiwät jaksa suorittaa sellaista työtä, jota alimman palkkamäärän suorittaminen edellyttää, owat joko palkattomia tai otetaan muilla ehdoilla, jotka waliokunta ja talon isäntä yhteisesti lähemmin määräämät.

Harjoitteluajan loputtua tulee isännän lähettää waliokunnalle harjottelijan päiwäkirja ja maatilaa koskewa selonteko, sekä kaaramnmukainen kirjelmä jossa arwostellaan oppilaan kyky, ahkeruus ja käytös. Näiden asiakirjain nojalla antaa sitte waliokunta harjottelijatodistuksen.

*

Ohjesääntöä laatiessa on waliokunta paitsi kotimaisia oloja ottanut huomioon niitä kokemuksia, joita maanwiljelysharjottelun alalla on saawutettu Tanskassa ja Norjassa. Waliokunta ei ole katsonut järjestelyänsä lopullisesti muodolsi, waan on se pitänyt luonnollisena, että sitä on kehitettäwä sikäli kuin kokemusta saawutetaan ja olot muutenkin kehittywät. Waliokunta on kuitenkin täten katsonut saatawan järjestetyn harjottelun maanwiljelyksen alalla alkuun. Warsinaisen toimintansa alkaa waliokunta syksystä, senjälkeen kun waliokunnan sihteeri palaa matkoiltaan Norjassa ja Tanskassa, jossa hän on lähemmin perehtymässä maanwiljelysharjottelua koskewiin seikkoihin. On ajateltu että harjottelijatilojen ilmoittautuminen tapahtuisi elokuussa, jonka jälkeen ne syys- ja lokakuun aikana tarkastettaisiin. Harjottelijoiksi aikowien tulisi nimittäin syyskesästä ilmottautua ja tulisiwat ne marraskuun alusta sijoitettawiksi waliokunnan hywäksymille harjoittelijatiloille.

Wenäjältä.

— **Sosialiwallankumoukselliset aikowat pitää kongressin Lontoossa.** Lontoosta kirjotetaan: Kuuleman mukaan aikoo Wenäjän sosialiwallankumouksellinen puolue elokuun kuluessa pitää wuosikongressinsa Lontoossa. Paraillaan toimitetaan waltuutettujen waaleja Wenäjällä; jokaisesta 86 kuwernementistä lähetetään 10 edustajaa Lontooseen, ja miltei yhtä suuren edustajaluwun lähettää Siberia, joten kokouksen osanottajien luku kaikkaan nousee 1,500:aan. Kongressilla tulee olemaan mitä suurin waikutus wallankumousmiehiin ja terroristeihin, jotka owat päättäneet „boikottaa“ kolmannen duuman waaleja ja sen sijaan ryhtyä säälimättömään terroristitaistelunn.

— **Taas meriroswous. — 35,000 ruplaa wietty.** Wjatkasta, heinäk. 18 p. Eilistä wastaan yöllä hyökkäsi erääseen Permin kaupungista lähtewään höyrylaiwaan 12 roswoa, jotka tappoiwat 2 sotamiestä, haawottiwat kuolettawasti laiwan päällikön, heittiwät konehuoneeseen 2 pommia, joista ainoastaan toinen räjähti matkaansaattaen koneessa pienempiä waurioita. Tämän jälkeen ankkuroitsiwat ilkityöntekijät laiwan, murtautuiwat sitten postikajuuttaan ja anastiwat sieltä 35 000 rpl. Sen tehtyään he soutiwat pelastusweneissä rannalle ja häwisiwät.

Ulkomaalta.

Rauhattomuuksia Koreassa.

Pääministerin palatsi poltettu.

Söylistä, heinäk. 21 p. Tuhatlukuinen wäkijoukko on polttanut pääministerin palatsin. Perjantai-illalla piiritti kiihkoisa meluawa wäkijoukko talon, missä ministerit oliwat. Pääministeri pelastui pakenemalla omaan palatsiinsa, mikä myöhemmin poltettiin, muut ministerit pakeniwat Japanin lähetystöön. Markiisi Itolle on ilmotettu, että keisari on antanut kaartilleen salaisen käskyn yöllä tunkeutua palatsiin ja murhata kaikki ministerit, koska nämä owat syylliset hänen waltaistuimelta luopumiseensa. Kenraali Hasegawan joukot wartioiwat nyt palatsia.

Wakawia meiskeitä odotettawissa.

Söylistä, heinäk. 22 p. Mieltenkuohu on Koreassa tätä nykyä niin woimakas, ettei Korean eikä Japanin yhdistyneetkään armeijat woine ajanpitkään hallita asemaa. Sen johdosta onkin ryhdytty pontewiin toimenpiteisiin lisäwäen hankkimiseksi. Wäestön wihamielisyys on kohdistunut ainoastaan japanilaisiin, joten muut ulkomaalaiset saawat olla sangen rauhassa. Luullaan aseman käywän japanilaisille sangen arweluttawaksi, kun wiime päiwien tapahtumat tulewat laajempien kansankerrosten tietoon.

Söylistä, heinäk. 22 p. Asiainkulku käy rauhallisemmaksi, päättäen siitä, että kenraali Hasegawa on määrännyt kuularuiskut korjattawiksi hywin torilta. Sen waralta, että wäkijoukko yrittäisi wallata asewarastoon, jota wartioimassa on muutamia sotawäenosastoja on miehistölle annettu käsky ennemmin räjäyttää warasto ilmaan kuin jättää metelöitsijöille. Korealaisilla on sotatarpeita 90,000 miehelle; kenraali Hasegawalla on ainoastaan 2,300 miestä. Itolla on aikomus wallata koko maa japanilaisella sotawäellä. Keisari on antanut määräyksen wetää oikeuteen korealaisen lähetystön Haagissa.

— **Kauhea onnettomuus Marstrandissa — 10 henkeä hukkuut.** Marstrandista, heinäk. 18 p. Kowan rajuilman wallitessa syöpöllä haaksirikkoutui kylpylaitoksen alus Wega sataman edustalla. Ainakin 10 henkeä hukkui. Ainoastaan 1 laiwassa ollut lienee pelastunut. Hukkuneet owat kaikki muorta wäkeä. Heidän nimiään ei wielä tunneta.

— **Portugalin ensimäinen kamari lakkautetaan.** „Berliner Tageblattille“ on Lissabonista tullut tieto, että ministeripresidentti Franco on tehnyt kuninkaalle ehdotuksen, että päärien kamari lakkautettaisiin ja perustettaisiin senaatti, jonka kanssa walitsee.

Portugalin nykyisessä päärien kamarissa owat edustajina olleet täysi-ikäiset kuninkaalliset prinssit, arkkipiispat ja piispat sekä 100 kuninkaan elinjäksi walitsemaa ja 50 eri waalipiirien, yliopiston ja tieteellisten laitosten walitsemaa edustajaa.

Mintähden — sentähden.

Pieristajuista luonnontietoa.

Miksi ei steariinikynttilää tarwitse niistää, waikka talikynttilää tarwitsee? — Sentähden että steariinikynttilän sydän on palmikoittu ja se palaessaan siitä syystä kääntyy kipparaan, niin että sen pää aina on liekin ulokerroksessa, joka wastoin talikynttilän sydän pysyy suorana ja liekin keskessä. Asian laita on nimittäin semmoinen että kynttilänliekin pintakerros on hywin kuuma, niin että sydänkerran pää siinä woi palaa tyhjiin, jota wastoin liekin keskus ei ole sen kuumempi kuin että sydän siinä ainoastaan hiiltyy. Tämän huomaa jos esim. äkkiä pistää paperipalasen tai tulitikun sytykepään liekin keskukseen: se ei näet siinä sytykään yhtä nopeasti kuin liekin ulkosyrjässä, taikka jos ajettaa tikun poikittain yli liekin, jolloin liekin keskuksessa olewa osa ei ryupea palamaan.

*

Miksi muodostawat warsinkin talwiseen aikaan jäljet teillä ja poluilla usein ylennyksiä? — Siitä syystä että lumi jäljen pohjassa on sotkettu hywin taajaan, niin että wesi siinä kohden ei pääse walumaan pois kuin muualla, waan jää jälkeen, jäätyy siihen ja muodostaa ylennyksen.

*

Minkä tähden paukkuwat nurkat talwella? — Se tulee siitä että puuaine kylmässä wetäytyy kokoon, mutta kun puun säikeet eiwät ole aina tasapaksuja, kutistuwat ne eri lailla, josta niiden wälillä syntyy pingoitus, joka päättyy siihen että säikeet pamahtaen eriäwät toisistaan.

*

Mikä on syynä niihin pieniin, kirkkaasti palawiin pihisewiin lietteihin, joita usein pistää esim palawista puista ja warsinkin päreestä? — Se tulee siitä, että puusta löytyy pieniä ontteloita, jotka owat täynnä pihkakaasua; kuumuudesta nämät kaasut paisuwat ja pommistawat ontelon seinämiä, kunnes johonkin kohtaan syntyy reikä, josta kaasu sitten syöksähtää esiin ja syttyy palamaan.

*

Minkä tähden sammuttaa wesi tulen? — Monen mieleestä ehkä kowin yksinkertainen kysymys, sillä onhan se luonnollista, että wesi sammuttaa tulen! Eipä niinkään, sillä jos tuli on hywässä wallassa, niin wähäinen wesimäärä waan edistää tulta. Syynä tulen sammumiseen on se, että wesi alentaa tulen (eli palawien aineitten) lämpömäärää, sillä muuttuakseen höyryksi tarwitsee wesi paljon lämpöä, ja toiseksi se että wesihöyry muodostaa palawien aineitten ympärille höyryverhoksen, joka estää ilmaa pääsemästä tuleen ja ilman (eli oikeammin ilmassa olewan happikaasun) puutteessa tuleen täytyy sammua. Syynä miksi wähäinen wesimäärä waan edistää suuremmoista tulta on se, että wesihöyry ei tässä pysy höyrynä, waan kowan kuumuuden waikutuksesta hajoittuu alkuosiinsa: wetyyn ja happeen, joista jälkimmäinen yläpitää palamista paljo paremmin kuin ilma, ja wety taas palaa hywin itse.

*

Minkä tähden tuntuu wesi paljoa kylmemmältä kuin yhtä monen asteen lämmin ilma? — Sentähden että wesi on parempi lämmönjohtaja kuin ilma ja siitä syystä, jos se on kylmempi kuin ruumiimme, ottaa siitä pois lämpöä enemmän kuin ilma. Wallan samasta syystä tuntuwat liinawaatteet kylmemmiltä kuin puumuli-, willa- ja silkkiwaatteet.

Willistä lännestä.

Sanomalehdistö „Willisjä lännessä“ ei luonnollisestikaan ole samalla tasalla kuin Amerikan miljoonakaupungeissa. „Lännen Kointähti“ ei wäitäkään olewansa maailman ensin luettu sanomalehti, mutta tawallaan sekin osottaa että suuren maan etäisimmilläkin seuduilla siwistys, edistys, yrittelijäisyyden halu ja seuraelämä wähitellen woittawat alaa. Muutamat otteet „Lännen Kointähden“ uutisosastosta, otsikkeella „Seuraelämästä,“ todistawat sen paraiten. Siitä saamme m. m. lukea:

— Miss Amaliia Tuckila, hienostomme ruhtinatar, kärsii yhä wieläkin hammaskipua. Hän mielellään wedättäisi ulos madonsyömän hampaansa, ellei se tekisi niin kipeää.

— Ajuri Huopalain aikoo maalauttaa waununsa. Well, se onkin jo tarpeen; 14 wuoteen ei niitä ole maalattu.

— Kerrotaan että miss Maijaliisa Mekelä aikoo mennä naimisiin. Kuka on se onneton uhri, joka hänet ottaa, emme ole onnistuneet saamaan selwille.

— Eräs muukalainen, jonka nimeä emme tiedä, kulki wiime wiikolla kaupungin ohi, tarkalleen emme muista minä päiwänä se tapahtui.

— Tohtori Kukkolanus on waihtanut wanhan walkosen walakkansa erääseen toiseen juoksijaan, jonka omisti Aku Beldola. Toiwomme sydämestämme että tämä hewonen jättää nopeammin taipaletta jälkeensä kuin tuo walkonen walakka. Muuten ehtiwät monet tohtorin potilaista kuolla jo ennen kuin hän ehtii paikalle.

— Bull Koiwugren, terästyömiehemme ja taideseppämme, oli toiswiikolla maanantaina ja tiistaina työhön kykenemätön. Bull meni lauwantaina erääseen raittiuskokoukseen, ja hän tarwitsee tawallisesti kaksi tai kolme päiwää woidakseen jälleen tulla selwiksi ja palata kotiin näistä rasittawista mielensosotuskokouksista.

— Joakim Uodila, parturimme, kertoo että hänen ammattialallaan nyt wallitsee kuollut sesonki. Uodila ilmottaa että hän totuttaakseen parranajoon ja tukanleikkaukseen ne, jotka eiwät wielä ole tutustuneet näihin mudenaikaisiin muotitapoihin, toistaiseksi aikoo toimittaa tukanleikkuun 15 ja parranajon 8 sentistä. Käyttäkää hywäksenne tätä harwinaista tilaisuutta saada partansa ja tukkansa ajetuksi ihan polkuhinnasta.

— Johannes Woimalin, seurakuntamme rakas pastori, tulee ensi sunnuntaina saarnaamaan tekstistä „autuaampi on antaa kuin ottaa.“ Olemme kuulleet että seurakunta on laiminlyönyt suorittaa wielä 800 dollaria jumalanmiehen papillisesta yläpidosta.

Niitä Näitä.

— **Amerikan uusi siirtolaislaki.** T. k. 1 pnä astui woimaan Amerikassa uusi maahanmuuttolaki, jonka muutamat määräykset tuntuwat harwinaisen ankarilta. Pahin on epäilemättä jokaisen siirtolaisen maksettawa „päämero“. Entinen maksu, 2 dollaria hengeltä, on korotettu 4 dollariksi. Tämän mukaan ansaitsee Amerika ruutikyhiltä maahanmuuttajilta 6,250,000 mk. wuodessa.

Se kapteeni joka laiwassaan tuopi yhdyswaltoihin, typerän, heikkomielisen, mielisairaan tahi — keuhkotautisen, saapi maksaa sakkoa 1,300 dollaria. — Wiimeinen huomattawa määräys on se ,että jos jonkun höyrylaiwayhtiön maahan tuoma nainen kolmen wuoden kuluessa antautuu siweettömään elämään, niin woidaan hänet karkoittaa maasta ja pakoittaa höyrylaiwayhtiö wiemään hänet maasta pois. Lakia on noudatettawa äärimmäisen ankarasti.

Woisi ajatella, että kun Amerikan suurin hywinwoinnin lähde on se suuri työwoima, jonka se joka wuosi Eu-

— 280 —

den miesten perään,“ virkkoi rouva Merton äkäisesti ja purjehti Saritan hitaasti seuraamana keittiötä kohden.

Tällä wälin oli Deering siirtynyt salonkiin, ja Valentine pian seurasi heitä. Nuo molemmat naiset olivat hyvin liikutetut ja hermostuneet, mutta herra Deering pysyi varsin tyynenä.

„Minäpä menen wähän käymään verannalla,“ sanoi Valentine ja veti ovet auki, mutta hypähti kiljaisten takaperin.

Itse kynnyksellä, lokaan tahrautuneena, repaleisena ja kalpeana, mutta kädet ojennettuina, seisoi nuori mies, kaunis kaikesta huolimatta, ja hymyillen nyt astuessaan huoneeseen.

„Brook!“ huusi Valentine.

„Brook Deering!“ virkkoi Brenda ja syöksähti seisoalleen.

„Brook! Brook!“ huudahti lepotuolissa istuva mies, ja puoliksi nousten vaipui hän takaisin ummessa silmin.

— 277 —

että he heti seuraisivat poikaa ja antaisivat apuaan; ja ennen kun minä ennätin kääntyä oli hän ajanut kaikki tyynni ulos talosta. Ja kaikki tytöt on hän lähettänyt tielle ilmoittamaan ohikulkijoille, että onnettomuus on tapahtunut. Itse on hän lähtenyt huoneeseensa rukoilemaan, kuten hän sanoo.“

Tohtori oli toiminnan mies. Muutamilla harvoilla sanoilla oli hän ilmoittanut niille, jotka istuivat päivällispöydässä, mitä oli tapahtunut, ja valmistautui nyt rientämään onnettomuuden uhrien avuksi. Nuori mies oli huoneessaan varustautunut sellaisella, mitä hän mahdollisesti saattoi tarvita ja riensi nyt kiireesti rappusia alas. Sillä aikaa huuli hän kuulevansa pari nopeasti kuiskattua sanaa etehisessä, joka, oltuaan kirkkaasti valaistu, nyt oli täydellisen pimeyden vallassa. Rappusten juurella hän törmäsi Saritaa vastaan, joka kokonaan sulki häneltä oven. Hän kosketti eukkoon kevyesti, merkiksi että tämä väistyisi syrjään, ja tunsi silloin hänen vapisevan kovasti.

„Päästäkää minut menemään,“ sanoi hän matalalla äänellä. „Kuka meni ulos nyt juuri?“

Sarita säpsähti ja päästi hillityn kauhistuksen huudahduksen, mutta ei tehnyt tilaa hänelle.

„Ah!“ alotti hän, tarttuen hänen käsivarteensa.

ropasta saapi, tämmöiset ankarat määräykset jonkunwerran woiwat koitua omaksi wahingoksi wastaisuudessa.

— **Ohjeita sienien kerääjille.**

1. Poimikaa aina sienet niin, että leikkaatte weitsellä juuren eli kannan poikki. Älkää koskaan nyhtäkö sientä juurineen, sillä niistä kaswaa uusia sieniä.

2. Poimikaa ainoastaan tunnettuja ruuaksi kelpaawia sieniä.

3. Poimikaa ainoastaan tuoreita ja terweitä sieniä.

4. Halkokaa sienet weitsellä tarkastaaksenne owatko ne tuoreita, toukista ja etanoista wapaat.

5. Puhdistakaa sienet niin pian kuin mahdollista poimimisen jälkeen puhtaalla weitsellä.

6. Poistakaa puhdistaessa:

a) toukat ja etanat, mitä niitä on sekä niiden turmelemat osat;

b) rikat, lehdet y. m.;

c) kuoret niistä sienistä, joista ne helposti irroittuwat;

d) kanta täysikypsistä sienistä, jos se on puisewa tai sitkeä.

7. Älkää ainakaan nuorista sienistä poistako lakin alapuolella olewia helttoja eli pillikkeitä, sillä niissä on runsaimmin rawintoaineita.

8. Palotelkaa suuret sienet pieniin osiin.

9. Lajitelkaa samanlaiset sienet erikseen.

10. Huuhdelkaa puhdistetut sienet heti puhtaassa wedessä, jossa ne siten saawat liota muutamia tunteja. Mutta jos sienet on tarkoitus kuiwata, eiwätkä muuten ole katkeran makuisia, ei niitä tarwitse wedellä huuhtoa.

11. Kiehuttakaa sitte sienet noin 10 à 12 minuuttia ja pankaa wähän suolaa sekaan. Hywiä, liewän mielyttäwän makuisia ja hajuisia sieniä woidaan kiehauttamattakin suolata.

12. Suolatkaa sienet hywin käyttämällä kylliksi suolawettä tiiwiisiin puuastioihin tahi sawirunkuihin, jotka sitten säilytetään wileässä paikassa.

13. Kuiwaamista warten otetaan hywiä ja helposti puhdistettawia sieniä. Jos ne owat katkeran makuisia, owat ne huuhdottawat, liotettawat ja keitettäwät. Sen perästä pujotetaan riihmoihin tahi lewitetään seuloille tai laukaalle kuiwamaan joksakin tuulenkäymässä tai wetoisessa paikassa.

Kuiwatut sienet suolataan puhtaisiin pienim pussehin ja ripustetaan kuiwille, raitisilmaisille paikoille, esim. tuwan orsille.

Ilmoituksia.

Teurastaja Antti Antion konkurssipesän lukuun poismyydään kaupungin huutokauppakamarissa **Lauwantaina t. k. 27 p:nä klo 11 e. pp. heinänkasvu Santahaanniltystä, yksi hewonen ja yksi sikaeläin,** josta halullisille ostajille täten ilmoitetaan.

Kokkola Heinäk. 22 p:nä 1907.

Huutokauppakamari.

Vuokrattavana.

Huoneusto, johon kuuluu 2 huonetta ja keittiö eri rakennuksessa ynnä navetta, jos niin halutaan, vuokrattavana nyt heti tai syyskuun 1 p:stä **Karl Boberg'illa.**

Täysihoitoa

Rouva Nejnstedt'illä.

Suurin Polkupyöräliike Pohjois-Suomessa.

Maailmankuulujen **Cleveland, Columbus, Earl, Triumph, Phoenix** (uusi malli tänä vuonna) ja **Magnet** polkupyörien yksinmyyjä.

Ehdottomasti suurin varasto **Pohjois-Suomessa Original Dunlop, Continental, Morgan & Wright** kumirenkaita sekä kaikenlaisia **polkupyörätarpeita.**

Wapaapyöränapoja, kuten **Atherton, Dan, Thor, New Departure** suositellaan.

Varasto Grammophoneja ja ääniwiwyjä.

Kaikenlaatuisia korjauksia toimitetaan **takuulla** paikkakunnan **halwimpiin hintoihin.**

Kaikki maasendulta tulleet tilaukset lähetetään **ensi tilassa.**

Pyytäkää wuoden uutta tawaraluetteloa n:o 4, joka ilmestyy huhtikuun 20 päiwän paikkeilla ja lähetetään jokaiselle ilmaiseksi ja postiwapaasti.

G. L. Hasselblatt, Waasa.

Kauppapuistikko 10. Puhelin 302, yksityinen 169.

Limunaateja.

Summissa ja wähittäin myy

Tuom. Dahlgrén.

Kannuksessa.

Keski-Pohjalaisen Kirjapaino

Kokkolassa, Tullivirkamies Wallinin talo

Puhelin 137

Suorittaa

kaikenlaatuisia krjapainoalaile kuuluwia töitä, niinkuin sanomalehti-, kirja- ja tilapäistöitä, kuin myös kuwa- ja moniwäripainoksia.

Kun kirjapainomme on aiwan uusi ja warustettu ajanmukaisilla koneilla ja aistikkailla kirjakkeilla, niin wolmme työn tehdä taatusti hywää ja ajanmukaista. Hinnat halwat.

Ilmoittakaa Keski-Pohjalaisessa!

Myytäwänä.

Rautatie Rahti-kirjoja

myytäwänä

Keski-Pohjalaisen konttorissa

Wekselilanketteja

myydään kaikkein halwimmalla

Keski-Pohjalaisen Konttorissa.

Käärepaperia

myytäwänä

Keski-Pohjalaisen kirjapainossa.

Fortuna-separaattori

on saanut korkeimman kiitoslauseen työkyvystään ja kestäwyydestään Ruotsin Maanwiljelyshallituksen koetus-asemalla.

Hinnat alhaiset!

J. Rudbäck.

Amerikaan, Afrikaan ja Australiaan

kuletetaan siirtolaisia nopeimmin, parhaiten ja halwimmin **Suomen Höyrylaiva- Osakeyhtiön** wälityksellä, joka on tanskalaisen ja kaikkien englantilaisten höyrylaivalinjojen pääasiojoitaja Suomessa. Lähtö Hangosta joka keskiwiikko j. pp. jommallakummalla höyrylaiwoista „Arcturus" ja „Polaris" sekä joka lauantai „Astrealla" ja „Uranialla".

Pilettien hinnat **ovat samat kaikissa konttoreissa** ja tekewät Hangosta maallemonsupaikkaan Smk. 206: —, 213: —, 220: —, ja 230: —, riippuen linjasta ja höyrylaivasta.

Suomenkielisiä pilettejä myy ja lähempiä tietoja antaa

R. Wildsköld.

Kokkolassa.

Wapaa asunto, wapaa matkatawaran kuljetus. Kuwernöörin passi hankitaan, kun nimismiehen ja papin todistukset ynnä 6 Smk. miehen sekä 5 mk. naisen passista ajoissa tänne lähetetään.

Päiwälista.

Rautatiet.

Tornio—Seinäjoki.

Postijuna lähtee Torniosta klo 8.15 a. p., Oulusta 12.09 i. p., Kempeleestä 12.27 i. p., Limingasta 12.46 i. p., Ruukista 1.23 i. p., Lapista 1.38 i. p., Wihanniista 1.59 i. p., Kilpualta 2.22 i. p., Oulaisista 2.48 i. p., Kankaasta 3.10 i. p., Pihtieskasta 3.31 i. p. Siewistä 3.53 i. p., Kannuksesta 4.43 i. p., Kälwiältä 5.15 i. p., Kokkolasta 5.48 i. p., Kruunuunkylästä 6.07 i. p. Kollilasta 6.28 i. p., Pännäisistä 6.43 i. p. Kowjoelta 6.59 i. p., Jepualta 7.21 i. p. Woltista 7.44 i. p., Härmästä 7.56 i. p., Kauhawalta 8.27 i. p., Lapualta 8.51 i. p. ja Nurmosta 9.17 i. p., saapuen Seinäjoelle 9.25 i. p.

Seinäjoki—Tornio.

Postijuna lähtee Seinäjoelta klo 7.57 a. p. Nurmosta 8.06 a. p. Lapualta 8.32 a. p., Kauhawalta 9.02 a. p., Härmästä 9.29 a. p., Woltista 9.39 a. p. Jepualta 10.06 a. p., Kowjoelta 10.25 a. p., Pännäisistä 10.43 a. p. Kollilasta 10.57 a. p., Kruunuunkylästä 11.14 a. p. Kokkolasta 11.42 a. p., Kälwiältä 12.06 i. p., Kannuksesta 12.55 i. p., Siewistä 1.27 i. p. Pihtieskasta 1.53 i. p., Kankaasta 2.10 i. p. Oulaisista 2.40 i. p., Kilpualta 2.57 i. p., Wihanniista 3.18 i. p., Lapista 3.40 i. p., Ruukista 3.54 i. p., Limingasta 4.24 i. p., Kempeleestä 4.43 i. p., Oulusta 5.15 i. p., saapuen Torniosen 9.00 i. p.

Paikallis- ja tawarajunat

Joka keskiwiikko ja lauwantai lähtee sekajuna (III l.) Kokkolasta klo 6 a. p., saapuen Kruunuunkylään 6.21 a. p., ja Kollilaan 6.39 a. p. Kollilasta lähtee juna paluumatkalle 6.50 a.p. saapuu Kruunuunkylään 7.08 a. p., lähtien sieltä 7.09 a. p. Kokkolaan, jonne saapuu 7.30 a. p.,

Joka päiwä lähtee sekajuna (II ja III l.) Oulaisista klo 5.32 a. p., Kankaasta 5.59 a. p. Pihtieskasta 6.28 a. p., Siewistä 7.01 a. p., Kannuksesta 7.48 a. p., Kälwiältä 8.31 a. p., a. p. ja saapuu Kokkolaan 9.00 a. p. Pohjoiseen lähtee sama juna Kokkolasta 5.40 i. p., Kälwiältä 6.15 i. p., Kannuksesta 7.04 i. p., Siewistä 7.46 i. p., Pihtieskasta 8.23 i. p. Kankaasta 8.55 i. p., saapuen Oulaisiin, 9. 22 i. p.

Tawarajuna lähtee pohjoiseen Seinäjoelta klo 11.50 a. p., saapuu Kokkolaan 8.01 i. p. ja lähtee Kokkolasta 8.41 i. p., saapuu Kannuksen 10.33 i. p. ja jatkaa sieltä seuraawana päiwänä 5.50 a. p. matkaansa Oulaan, jonne saapuu 6.26 i. p.

Tawarajuna lähtee Oulusta etelään klo 10 a. p., saapuu Kannuksen 8.42 i. p., jatkaa sieltä seuraawana päiwänä klo 5.22 a. p matkaansa, saapuen Kokkolaan, 7.05 a. p. lähtien sieltä 7.45 a. p., ja saapuu Seinäjoelle 3.50 i. p.

Huom.! Kannuksesta Seinäjoelle ja päinwastoin seuraa tawarajunaa III luokan matkustajawaunu.

Ylispihlajan rata:

Toistaiseksi lähtewät junat Kokkolasta Ylispihlajaan klo 8.15, 11 ja 11.45 a. p. sekä 2.20, 5.50 ja 7.30 i. p.,

Ylispihlajasta kaupunkiin klo 9 ja 11.15 e. pp., sekä 12.20, 3.40, 6.15 ja 9 j. pp.

Keskiwiikkoisin ja lauwantaisin lähtee aamujuna Kokkolasta klo 7.35 e. pp. ja Ylispihlajasta klo 8 a. p.

Asemakonttori ja tawaramakasiini:

Asemakonttori on awoinna klo 8 a. p. — 6 i. p. ynnä joka aamu ja ilta tawarajunien tulo- ja lähtöaikana.

Tawaramakasiini on awoinna arkipäiwisin klo 8 a. p. — 1 i. p. ja 3—6 i. p.

Posti-, sähkölennätin- ja telefoonilaitos:

Postikonttori ja postisäästöpankki pidetään awoinna: arkipäiwisin klo 10—11 a. p. sekä 12.30—3 ja 4—6.30 i. p. ynnä sunnuntai- ja juhlapäiwisin 12.30—2.30 i. p.

Postikonttori rautatieasemalla pidetään awoinna arkipäiwisin klo 10.35 a. p. — 1.35 i. p. ja 3.30—4.30 i. p. sekä sunnuntai- ja juhlapäiwisin 12.35—1.35 ja 3.30—4.30 i. p ylöskirjattuja lähetyksiä, wakuuttamattomia tawaroita läärtöjä ja postimerkkien myyntiä warten.

Posti saapuu: etelästä klo 11.32 a. p. ja pohjoisesta klo 5.38 i. p.; Wetelistä, Kauštisesta, Teerijärweltä ja Alawetelistä ynnä wälillä olewista paikoista maanantaisin, keskiwiikkoisin, perjantaisin ja sunnuntaisin klo 11 e. pp.; Perhosta sunnuntaisin ja tiistaisin klo 9 a. p. ja Ylispihlajasta joka päiwä klo 9 a. p. ja 3.30 i. p.

Posti lähtee: pohjoiseen klo 11.42 a. p. ja etelään klo 5.48 j. pp.; Weteliin, Kauštisen, Teerijärwelle ja Alawetelin sekä wälillä olewin paikoihin maanantaisin, keskiwiikkoisin perjantaisin ja sunnuntaisin klo 1.30 j. pp.; Perhoon torstaisin ja lauwantaisin 1.30 i. p.; sekä Ylispihlajaan joka päiwä.

Maalaiskirjeenkantaja lähtee joka tiistai ja perjantai klo 12 päiwällä Närwilään, Kaustarin, Kirtlahteen, Wiitaritin, Ala-Korpilahden kylän Wittikaan, Ruuttujärwelle, Kotkan kansaululle, Ciwunu, Sotaan, Kalliseen ja Kirkonkylälle.

Kirjelaatikot tyhjennetään klo 10.45 a. p. ja 4.45 i. p. sekä postikonttorin seinällä olewa laatikko wähää ennen postin lähtöä.

Saapuneet postilähetykset kottinkannetaan arkipäiwisin klo 1 ja 6.30 i. p. sekä sunnuntaisin 1 i. p.

Huom.! Säännöllisiä, wakuutetut, postietuamattomat lähetykset ja postiosoitukset owat jätettäwät postikonttorin wiimeistään klo 11 a. p. ja junaan klo 5.48 wiimeistään klo 5 i. p.

Ylispihlajan II luokan postitoimisto on awoinna arkipäiwisin klo 8.40—9.40 ja 11—12 a. p. sekä 2—3 ja 5—6 i. p. ynnä sunnuntai- ja juhlapäiwisin 11—12 a. p. ja 2—3 i. p.

Sähkölennätinkonttori awoinna klo 8 a. p. — 9 i. p.

Rautatien sähkölennätinkonttori samoina aikoina kuin asemakonttori.

Telefoonikonttori awoinna klo 7 a. p. — 10 i. p.

Kunnallistwirastot.

Maistraatti ja raastuwanoikeus maanantaisin klo 10 a. p.

Rahatoimikaitos. Rahatoimikonttori pidetään awoinna perjantaisin tai, jos tällä päiwällä sattuu pyhä, edellisenä arkipäiwänä klo 1/2 6—1/2 7 j. pp.

Rahatoimikamarin puheenjohtaja on rahatoimikaitoksia tawattawana raatihuonella tiistaisin klo 5—6 ja perjantaisin klo 5—1/2 6 j. pp.

Rahatoimikamari lakoontuu warsinaisiin kokouksiin kunkin kuukauden ensimäisenä tiistaina klo 6 j. pp.

Liikelaitokset.

Pohjoismaiden osakepankki awoinna joka arkipäiwä klo 10 a. p. — 2 i. p.

Maalan osakepankki klo 10 a. p. — 2 i. p.

Uudenmaan osakepankki klo 10 a. p. — 2 i. p.

Suomen yhdyspankki klo 10 a. p. — 2 i. p.

Kansallis- osakepankki klo 10 a. p. — 2 i. p.

Säästöpankki lauwantaisin klo 6—7 i. p.

Tullikamari klo 10 a. p. — 2 i. p.

Kerttapaperien ja karttamerkkien myynti keskiwa Wäestökassella klo 9 a. p. — 7 i. p

Maakahuone awoinna keskiwiikkoisin ja lauwantaisin klo 7 a. p. — 3 i. p. sekä muina arkipäiwinä klo 8 a. p. — 1 i. p.

Pastorinkansliat.

Kaupungin pastorinkanslia (past. Mellbergin luona) awoinna klo 9— puoli 11 a. p.

Maaseurakunnan pastorinkanslia (kirkkoherra Johansson luona) klo puoli 9— puoli 11 a. p

Lukusalit ja kansankirjasto.

Suomal. Raittiusseuran lukusali E. Mattilan talossa awoinna joka päiwä klo 10 a. p. —10 i. p. sekä lainakirjasto maanantaisin klo 8—10 i.

Työwäenyhdistyksen lukusali klo 8 a. p. — 10 i. p.

Palokunnan lukusali arkipäiwisin klo 6—10 i. p. sekä sunnuntaisin ja juhlapäiwisin klo 4—10 i. p.

Kansankirjasto keskiwiikkoisin ja lauwantaisin klo 6—8 i. p.

Lääkärit.

Tri O. Myrèen, piirilääkäri, wastaanotto aika klo 9—12 a. p. ja 5—6 i. p.

Tri A. Strengell, kaupunginlääkäri, klo 9—1/2 1 ja 4—5.

Tri E. F. Staudinger klo puoli 10 a. p. puoli 1 i. p.

Eläinlääkäri.

Läänineläinlääkäri K. B. Miller on warminmin tawattawissa kotona keskiwiikkoisin ja lauwantaisin, Pietarsaaressa maanantaisin.

Kätilöt.

Kaupungin kätilöt: Frida Rechardt wanhemman ajuri Karlssonin talossa ja Brita Hannelin Bulewardikadun warrella.

Maaseurakunnan kätilö: Fanny Kuni, ajuntu rautatieasemalla.

Kokkolassa,
Keski-Pohjalaisen Kirjapainossa 1907.

— 278 —

„Le docteur! Tekö se vain olette! Pitäisipä minun oikein hävetä! Katsokaahan vain, kuinka vapisen pelosta!"

„Säikähditkö minua?"

„Säikähdin, säikähdin. Kurkistin juuri ulos ovesta, kun valo sammui ja minä sain äkkiä kuulla nopeita askelia takanani rappusilla. Minä niin peljästyin. Ah, vapisen vieläkin."

„Tahdotteko sanoa," kysyi tohtori kärsimättömänä, „ett'ei kukaan juuri nyt mennyt ulos tästä ovesta?"

„Nytkö? Ei, ei yksikään ihminen ole mennyt ulos. Se olin vain minä, joka juuri suljin oven." Hän seisoi vielä hänen edessään ja hän työnsi hänet varovasti syrjään. „Täällä on niin pimeä," jatkoi Sarita; „te näitte luonnollisesti: vain minun varjoni."

„Hyvin huultavaa," vastasi tohtori lyhyesti. „Se oli yhtä pitkä kuin minä ja meni ulos, kuten minunkin nyt täytyy tehdä. Minä neuvon teitä valaisemaan etehisen uudelleen."

Tosin oli hän nopea, mutta Sarita oli vielä nopeampi liikkeissään.

„Luuletteko todellakin jonkun olevan ulkopuolella?" huusi hän kimakasti, hermostuneesti nauraen. „Katsokaamme!" Hän juoksi ovelle, avasi sen selki selälleen ja pisti päänsä ulos. „Kuka siellä on?" huusi hän kimakasti; „Marthe, tytöt, onko nyt pilanteon aika?" Sitten vetäytyi hän takaisin.

— 279 —

„Katsokaa," sanoi hän, „täällä ei ole ketään, ei yhtään ketään!"

„Siltä näyttää," vastasi tohtori, menen ulos ja ohjaten askeleensa onnettomuuspaikalle. „Vain varjoko?" mutisi hän itsekseen. „No niin, kentiesi, mutta silmäni ovat hyvät, ne eivät minua usein petä, ja minä voisin melkein vannoa nähneeni miesolennon hiipivän ulos ovesta. Olisikohan tuolla pienellä ranskalaisella naisella mahdollisesti mielitietty?"

Muutamia silmänräpäyksiä tämän jälkeen tuli rouva Merton ulos ruokasalista ja lähestyi Saritaa, joka edelleen seisoi pimeässä etehisessä ovenpieleen nojaten.

„Sarita!" huudahti hän ja töytäsi oveen, „mitä te täällä teette? Tehän näytätte aivan kuuntelevalta intiaanilta."

Sarita vapisi ja sulki oven huolellisesti jälkeensä. „Minä kuuntelin erästä miestä," kuiskasi hän varovaisesti.

„Miestä? No, jopa kaikkia; olettehan itse lähettänyt kaikki miehet pois, tohtorinkin niihin luettuna."

„Tohtori — niin, siten se oli. Tohtori sanoo nähneensä miehen menevän täältä ulos. Luonnollisesti oli se erehdys, mutta minä niin säikähdin, nähkääs, ja tahdoin katsoa asian laitaa."

„Minun mielestäni on parempi laittaa paikat kuntoon noille ihmisraukoille, jotka kohta tuodaan tänne, kuin katsella vierai-